

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI ÎN URMĂTORII 20 ANI, 2016-2035

Prezentare generală a Temei proiect 10:
*“România – Societate a cunoașterii
și a valorii adăugate la ceea ce are”*
(coordonator : Acad. Florin Filip)

Dr. Nadia PETRE
Biblioteca Academiei Române
București

Introducere

În contextul globalizării, când se minimizează rolul statelor și specificul național, Academia Română are o misiune deosebit de importantă: să medieze corect între integrare și identitatea culturală națională, în deplin consens cu obiectivele actuale și de perspectivă ale istoriei.

În acest context, Academia Română a luat inițiativa de a elabora o Strategie de dezvoltare a țării pentru următoarele două decenii.

Proiectul se bazează pe analiza făcută asupra diferitelor etape și programe de dezvoltare ale societății românești și ține cont de cerințele stringente ale României în noile condiții de după aderarea la Uniunea Europeană. Strategia propusă este complexă și acoperă toate domeniile cunoașterii, inclusiv Bibliotecile, care sunt reprezentate la ***Tema 10: România – Societate a cunoașterii și a valorii adăugate la ceea ce are.***

Domeniile Cunoașterii

Cunoașterea în Domeniile de bază

- 1. Educația
- 2. Sănătatea
- 3. Cultura și cunoașterea românească
- 4. Securitatea vieții socio-economice

Cunoașterea în Domeniile strategiei AR

1. Cultura, Știința, Tehnologia, Industria, Economia
2. Agricultură și Resursele naturale
3. Tehnologia și securitatea informației și comunicațiilor

Strategiile Cunoașterii

Strategiile naționale

Acordul de Parteneriat 2014-2020

Agenda Digitală 2020

Planul NGN – comunicații broadband

- 1. Educație & Cercetare
- 2. Sănătate
- 3. Agricultură, Economie, Competitivitate, Energie
- 4. Securitatea informatică

Strategiile europene

1. Cultură, Știință, Tehnologie, Industrie, Economie

2, Tehnologia și securitatea informației și comunicațiilor

Instituțiile Cunoașterii

Ministerele în Domeniile

- 1. Educație
- 2. Sănătate
- 3. Patrimoniu, muzee, biblioteci, artă și cultură
- 4. Agricultură, Economie, Competitivitate, Energie
- 4. Securitatea informatică
- 6. Mediul universitar
- 7. Mediul privat și mass-media

DG-urile Comisiei europene

1. Cultura, Știința, Tehnologie, Industrie, Economie
2. Tehnologia și securitatea informației și comunicațiilor

Context, scop, obiectivele cercetării

CONTEXT:

împlinirea a 150 de ani de la înființarea Academiei Române (în 2016)

aniversarea a 100 de ani de la Marea Unire de la 1.12.1918

SCOP:

analiza SWOT a situației actuale prin obiectivele urmărite
viziuni privind evoluția României pe termen scurt și mediu-lung (20 de ani) pentru 2 ipoteze de integrare a țării în UE:

a. Integrare avansată

b. Integrare moderată în structurile europene

OBIECTIVE:

termen scurt - stoparea fenomenelor negative din economie și societate

termen mediu - situarea României pe poziția 13-15 din punct de vedere al nivelului de trai al țărilor din UE,

termen lung-mediu - situarea României pe poziția 10 din punct de vedere al dezvoltării generale în cadrul UE

Teme de cercetare propuse în cadrul strategiei

- **PROIECT 1. ȘCOALA ȘI EDUCAȚIA**
- **PROIECT 2. RESURSELE NATURALE – REZERVE STRATEGICE**
- **PROIECT 3. SECURITATEA ȘI EFICIENȚA ENERGETICĂ**
- **PROIECT 4. SIGURANȚA INFORMATICĂ – PROTECȚIA DATELOR**
- **PROIECT 5. SIGURANȚA ȘI SECURITATEA ALIMENTARĂ**
- **PROIECT 6. ECONOMIA ȘI CALITATEA VIEȚII**
- **PROIECT 7. SĂNĂTATEA ÎN ROMÂNIA**
- **PROIECT 8. PROIECTUL DUNĂRII/ STRATEGIA NAȚIONALĂ A DUNĂRII**
- **PROIECT 9. CULTURA ROMÂNEASCĂ, MULTILINGVISM, CULTURA ELECTRONICĂ**
- **PROIECT 10. ROMÂNIA – SOCIETATE A CUNOAȘTERII ȘI A VALORII ADĂUGATE LA CEEA CE ARE**
- **PROIECT 11. ROMÂNIA ÎN ERA GLOBALIZĂRII – SPAȚIU ȘI TIMP**

Subtemele abordate în Tema 10

- 1. Piața unică digitală
- 2. Infrastructura
 - 2.1. TIC
 - **2.2. Depozite de elemente de cunoaștere (biblioteci)**
- 3. Evoluția și aportul activităților de CDI (Cercetare, Dezvoltare, Inovare)
- 4. Corpul de acte normative și respectarea legalității
- 5. Pregătirea populației și interacțiunea dintre cetățean și instituțiile statului
- **6. Evoluția și aportul patrimoniului cultural național**
- 7. Indicatorii de performanță
- 8. Managementul proiectului

Activitățile în cadrul Strategiei de dezvoltare a României pentru perioada 2016–2035

Fazele 1-3

2014

- **Selectare tematicii** (11 proiecte) interdisciplinare, coordonatori din institutele AR și grupurilor de lucru
- cca 200 cercetători și experți

Sep 2015

- **Seminar 1** : Precizarea țintelor pentru perioada inițială (primii 2-3 ani) pentru inversarea proceselor negative evidențiate în analizele SWOT realizate în Faza a 2-a a

Oct 2015

- **Seminar 2** : Țintele ce trebuie atinse după cca. 10 ani – când România ar urma să ajungă la un nivel mediu de dezvoltare în rândul țărilor UE (Zona EURO)

Nov 2015

- **Seminar 3** : Definiere ținte finale la care trebuie să ajungă România pentru a-și ocupa locul potrivit resurselor de care dispune.

Activitățile în cadrul Strategiei de dezvoltare a României pentru perioada 2016–2035 Faza a 2-a

**Feb- Iun
2015**

- Analiza SWOT a situației României în domeniul fiecărui proiect prioritar
- Viziunea asupra situației la care ar trebui să ajungă România în anul 2035 și a poziției pe care ar trebui să o ocupe în Europa în orizontul de timp menționat.

Analiza SWOT: Patrimoniul cultural național

Puncte slabe

Interesul scăzut al factorilor decizionali față de problemele și potențialul patrimoniului cultural național;

Infrastructuri neadecvate exigențelor actuale;

Neadaptarea planurilor de învățământ și a programelor de formare continuă a specialiștilor domeniului;

Cercetarea și promovarea deficitară a patrimoniului cultural național în raport cu practica europeană și internațională;

Costul crescut de acces la cunoașterea patrimoniului pentru categorii largi ale populației.

Amenințări

Distrugerea/slaba securitate a patrimoniului cultural național din cauza tergiversărilor din partea factorilor decizionali;

Degradarea patrimoniului condiții naturale extreme sau politice și sociale conflictuale;

Afectarea dreptului fundamental la cunoaștere prin **valorificarea patrimoniului exclusiv în scop comercial**;

Estomparea specificului național ca efect al globalizării;

Folosirea simbolurilor de identitate națională în scopuri propagandistice și manipulatorii

Activitățile în cadrul Strategiei de dezvoltare a României pentru perioada 2016–2035 Faza a 3-a

Dec 2015

Redactarea și tipărirea raportului privind stabilirea, pe termen scurt, mediu și lung a bornelor intermediare de atins („milestones”), scenariii de integrare, cadrul strategic de dezvoltare al României în viziunea Academiei.

Ținte pentru subtema Evoluția și aportul patrimoniului cultural

național pe termen de 2 ani

Recunoașterea și susținerea consecventă a rolului culturii în societate;

Repoziționarea patrimoniului cultural național în centrul politicii guvernamentale, ca element important al efortului de dezvoltare durabilă și de coeziune socială.

1. Elaborarea unei legi organice în domeniul culturii privind importanța strategică a patrimoniului cultural național. (2018);
2. Elaborarea unui plan de susținere a activităților prioritare de conservare, restaurare, prezervare și valorificare a elementelor de patrimoniu cultural național aflate în stare de degradare (2016);
3. Agregarea bazelor de date la nivel național privind patrimoniul cultural național (2018);
4. Implementarea unei proceduri transparente de prioritizare a investițiilor privind cercetarea și valorizarea patrimoniul cultural național (2018);
5. Abordarea sistematică și aplicată a tematicii patrimoniului cultural național în învățământul preuniversitar și crearea de specializări în învățământul universitar pentru susținerea activităților de conservare, restaurare, valorificare, etc., referitoare la patrimoniul cultural național (2018);
6. Valorificarea patrimoniului cultural național prin folosirea pe scară largă a instrumentelor de Data Mining; utilizarea noilor tehnologii din sfera Cloud care facilitează procesarea unui volum mare de date; dezvoltarea unei piețe a serviciilor digitale și multimedia care să permită reprezentarea și promovarea într-o formă ușor accesibilă a elementelor de patrimoniu (2018);
7. Facilitarea accesului la cunoașterea patrimoniului cultural național pentru categorii defavorizate de populație prin utilizarea de servicii adecvate acestora (2018);
8. Promovarea prin dezvoltarea turismului cultural a celor șapte elemente de patrimoniu cultural românesc incluse pe lista UNESCO (2018) și susținerea unei propuneri de capitală culturală UE.

Ținte pentru subtema Evoluția și aportul patrimoniului cultural național pe termen de 10-20 ani

1. Digitizarea cvasi integrală a elementelor de patrimoniu cultural național și includerea acestora într-o bază de date unică la nivel național (2026);
2. Valorificarea patrimoniului cultural național digitizat în cercetare, educație, turism, industriile creative și utilizarea acestuia ca resursă economică strategică, generatoare de venituri pentru instituțiile culturale(2030);
3. Identificarea și Structurarea categoriilor de consumatori culturali și dezvoltarea serviciilor specifice acestora care promovează elemente ale patrimoniului cultural național (2030);
4. Configurarea bugetară multianuală la nivelul instituțiilor culturale pentru asigurarea continuității în finanțarea activităților necesare susținerii patrimoniului cultural național (2030);
5. Extinderea gradului de autofinanțare a instituțiilor culturale prin dezvoltarea turismului cultural și a industriilor creative (2035);
6. Dezvoltarea zonelor cu potențial în domeniul patrimoniului cultural național printr-o valorificare eficientă a turismului cultural, cu generarea de beneficii economice, sociale și educaționale (2030);
7. Susținerea acțiunii de integrare reală în structurile europene ca fiind mai accesibilă prin cultură, prin PCN ca dimensiunea esențială a dezvoltării și prin tot ce aduce creativ, prin ceea ce reprezintă o sursă de progres.

Activitățile în cadrul Strategiei de dezvoltare a României pentru perioada 2016–2035

Faza a 4-a

10-15 Apr
2016

- **Seminar 1** : Corelarea proiectelor Strategiei Academiei Române pe tematici comune: analiza interdependențelor și stabilirea acordului asupra țăintelor viziunii strategice finale (întâlniri interdisciplinare între proiectele cu activități corelate);

10-15 Mai
2016

- **Seminar 2** : Corelarea datelor stabilite în Strategia Academiei Române (bornele) cu resursele realiste (umane, de investiții – materiale și financiare) ce pot fi implementate: analiza corelațiilor cu celelalte strategii elaborate la nivel guvernamental (invitați: reprezentanți ai Guvernului, miniștrii, secretari de stat, experți guvernamentali, responsabili strategii);

1-5 Iun
2016

- **Seminar 3** : Corelarea obiectivelor și resurselor Strategiei Academiei Române cu viziunea strategică a Președinției României: întâlniri pe proiecte sau grupe de proiecte (invitați: consilieri prezidențiali pe domeniile Strategiei).

Dec 2016

- Stabilirea resurselor necesare atingerii bornelor stabilite anterior

CONSTATĂRI

- S-a lucrat pe teme relativ puțin correlate
- Necesitățile de corelare sunt evidente
- Sunt o serie de elemente transversale prezente aproape în toate temele:
 - Aspecte legislative
 - Instituții necesare
 - Cunoștințe necesare (create, acumulate și valorizate)
- Sunt posibile transferuri de subiecte între teme & echipe
- Teme / aspecte neabordate:
 - Monetare
 - Infrastructuri (altele decât cele TIC)

Activitățile în cadrul Strategiei de dezvoltare a României pentru perioada 2016–2035 Fazele a 5-a și a 6-a

Faza a 5-a : are ca obiectiv difuzarea documentului elaborat sub coordonarea Academiei Române către principalii factori decizionali la nivel național: Președinție, Guvern, Parlament, partide politice, primirea observațiilor și integrarea acestora în Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani.

Termenul de redactare și tipărire a Strategiei în forma finală este octombrie 2017.

Faza a 6-a: La Centenarul Marii Uniri a României: obținerea, sub patronajul Președinției României, a unui consens instituțional asupra Strategiei de Dezvoltare a țării și semnarea unui acord de îndeplinire a lui de către instituțiile și forțele politice majore ale țării (tip „Snagov”), **în ianuarie-februarie 2018.**

Concluzii generale

- Confirmarea caracterului transversal al resurselor necesare Societății cunoașterii.
- Transformarea cunoașterii în avuție economică și bunăstare socială va crește în importanță pentru fiecare domeniu de dezvoltare.
- Utilizarea eficientă a resurselor și caracterul limitat al acestora fac necesară asigurarea unui nivel ridicat de obiectivitate în identificarea priorităților privind generarea de cunoștințe CDI prin raportarea la proiecte majore ca impact economic și social la nivel național, specifice fiecărui orizont de prognoză.
- Informatizarea, automatizarea avansată și știința datelor vor fi determinante pentru procesul de consolidare a caracterului deschis al cercetării și inovării, pentru asigurarea nivelului necesar de performanță al acestor activități. Importanța și ponderea ce revin acestor resurse este evidențiată în mod specific în fiecare din cele șase categorii de resurse analizate.

Concluzii generale

- Caracterul deschis al cercetării și inovării stimulează diversificarea surselor de finanțare a acestor activități, prin creșterea dependenței și, implicit, a interesului sectorului privat față de accesul la serviciile infrastructurii TIC.
- Ținta Strategiei *România – Societate a cunoașterii* este văzută ca instrument esențial pentru dezvoltarea economică, socială și culturală a României inclusiv în Strategia sectorială.

Propuneri pentru continuarea cercetării

- Planuri de acțiune care să conducă la ținta definită prin viziunea din Faza II a proiectului, pe calea marcată de bornele stabilite în Faza III, folosind resursele estimate în faza curentă. În acestea se vor defini: responsabilii (CINE?), segmentele societale țintă (UNDE?) și modalitățile de acțiune (CUM?). Costul inacțiunii trebuie evaluat de asemenea (CE SE ÎNTÂMPLĂ DACĂ NU...?).
- Coordonarea cu celelalte strategii va asigura gestionarea eficientă privind adăugarea de valoare la cunoașterea prezentă și va asuma transferul de cunoaștere către generațiile viitoare drept misiune strategică. Direcțiile de orientare urmărite cu prioritate:
 - Economia bazată pe cunoaștere;
 - Educația înaltă, generalizată, în special calitatea ei;
 - Utilizarea TIC și abilitatea de a absorbi tehnologii noi;
 - Asigurarea condițiilor de protecție a valorilor, cunoașterii și identității naționale.

Cea de-a XXVII-a Conferință Națională a
Asociației Bibliotecarilor din România
“Biblioteca fără bariere”
Timișoara, 7-9 Septembrie 2016

**MULȚUMESC PENTRU
ATENȚIA ACORDATĂ !**

Dr. Nadia PETRE
Biblioteca Academiei Române, București
E-mail: nadiapetre@gmail.com